GAZETA KRAKOWSKA

Nro 73.

z KRAKOWA dnia 10 WRZEŚNIA 1828 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 4 Września.

Postanowieniem z dnia 20go Lipca (1go Sierpnia), wydanem w obozie pod Szumlą, raczył N. Pan dozwolić Biskupowi Płockiemu, ażeby sobie przybrał Koadjutora w osobie JX. Pawłowskiego, Biskupa Dulmeńskiego, dotychczasowego Suffragana Archi-dyecezyi Warszawskiey.

Postanowieniem z dnia tegoż, Senator Woiewoda Miączyński mianowany został Prezesem Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

N. Pan mianować raczył JP. Wołyńskiego, Pocztmistrza w Brześciu Litewskim, Kawalerem orderu Ś°go Stanisława IV klassy.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano	zł: 87	gr. 7½
Płacono	— 86	— 22½

W Warszawie dnia 2 Września 1828 roku.
Schaber S. G.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 11 i pół do 12 i pół. — Pszenicy od 22 do 30. — Jęczmienia od 7 do 9. — Owsa od 5 do 8 i pół. — Siana furę iednokonną od 10 do 20; parokonną od 21 do 24. — Słomy furę od 5 do 7.

Z Petersburga d. 3 Sierpnia D. K.
(Z Ruskiego Inwalida.)

N. Cesarz Jmość raczył wydać do Senatora Abakumowa następuiący Reskrypt, datowany w obozie pod wsią Kurnały dnia 25 Czerwca:

"Mianuiąc WPana naczelnym Kommissarzem wydziału żywności dla woyska czynnego, byłem zaufany, że przez odznaczaiącą się gorliwość swoię ku służbie, niespracowaną czynność i wieloletnie doświadczenie w rzeczach tego rodzaiu, powierzony WPanu wydział zostanie urządzony tak dogodnie i sprawnie, ile tylko okoliczności tego dozwalać będą. Przyiechawszy do armii, nieiednokrotnie miałem zdarzenie przekonać się, że starania WPana w zupełności odpowiedziały Moim oczekiwaniom. Z zadowoleniem widziałem odznaczaiący się porządek ruchomego magazynu armii, a z większem ieszcze bezwłoczne, we wszystkich względach regularne przez iego pośrednictwo opatrzenie walecznych woiowników Moich. Za tak poży-

teczną służbę oświadczaiąc WPanu zupełne Moie przyznanie, przesyłam przy tem na iego okazanie tabakierę z Moim wizerunkiem, zostaiąc zawsze ku WPanu przychylnym.,,

(podpisano) MIKOŁAY.

N. Cesarz Jmość naywyżey rozkazać raczył Jenerałowi Porucznikowi Chrapowickiemu 1mu, zasiadać w Komitecie, ustanowionym w dniu 18 Sierpnia 1814 roku.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dziś w Niedzielę, z powodu wzięcia twierdzy Karsu, śpiewano uroczyste *Te Deum*, na złożenie dziękczynień, w Kaplicy pałacu Taurykiego, w przytomności N. Cesarzowey Jeymości Matki i J. C. Mości Wielkiego Xięcia Następcy Tronu. Członkowie Rady, Ministrowie, Jenerałowie. Dwór, Ciało Dyplomatyczne, znaydowali się na tem nabożeństwie. Po odśpiewaniu *Te Deum*, wożone były uroczyście, po głównych ulicach stolicy, chorągwie i znaki dowództwa, wzięte na nieprzyiacielu w twierdzach Karsu i Anapie. Wieczorem miasto było oświecone.

Oblężenie Anapy.

(Wyiątek z listów Officera Rossyyskiego.)

Wiadomo, iż Anapa iest iedną z nayważnieyszych twierdz Tureckich. Była ona w roku 1791 przez Hrabiego Gudowicza, w 30,000 ludzi, oblegana, i nakoniec po stracie 12,000 ludzi, szturmem została zdobytą. Viceadmirał Pustoszkin był w roku 1807 szczęśliwszym; za zbliżeniem się bowiem flotty Rossyyskiey, osada z 300 ludzi złożona, opuściła twierdzę. Ta niedbałość Turków kazała się nam i w czasie tegoroczney wyprawy spodziewać małego oporu. Nieszczęściem, iż przeciwne wiatry wstrzymały przybycie flotty naszey z Sewastopola do Anapy od 21 Kwietnia aż do 2 Maia. Czas ten nastręczył Turkom porę opatrzenia twierdzy w ludzi, żywność i ammunicyią; dowiezione takowe na dziesięciu okrętach, któreśmy ieszcze napotkali pod murami warowni. Prócz tego zabrały statki nasze czery okręty z 1000 ludzi, przeznaczonych do wzmocnienia osady Anapy. Na iednem z nich znaydował się firman Sułtana do Baszy Anapy, donoszący mu: iż Sułtan wydał rozkaz wysłania ieszcze 10,000 ludzi na wzmocnienie tameczney osady. Uwagi godną, iż Sułtan nazywa Anapę, kluczem brzegów Azyiatyckich Czarnego morza.

Dnia 2go Maia, flotta nasza zarzuciła kotwicę pod Anapą. Admirał Greigh, iako dowodzący wyprawą, wezwał Baszę do poddania twierdzy; czyniąc mu korzystne warunki, i radząc, aby unikał niepożytecznego oporu i krwi rozlewu. Basza grzecznie przyiął naszych wysłańców, i z stałością im odpowiedział: "Wymagacie po mnie niepodobieństwa. Dowódca wasz wypełnia rozkaz swego Cesarza; ia mego zdradzać nie mogę. Niechay los rozstrzyga, kto ma bydź Panem Anapy.,,

Cały oddział woyska lądowego blokady składał się z 6000 ludzi. Równa ilość broniła murów twierdzy, nie licząc w to góralów po za niemi walczących. Bez pomocy flotty, opatruiącey wszystkie potrzeby woyska lądowego, nie osiągnionoby nigdy zamierzonego skutku; lecz z drugiey strony, flotta dla mielizny, nie mogła się dosyć przybliżyć do brzegow, aby mogła twierdzy wyrządzić szkodę. Marynarze nasi nie byli iednak bezczynnemi widzami działań woysk lądowych, lecz wraz z niemi na brzegu podzielali wszystkie niebezpieczeństwa i trudy.

Okopy Anapy leżą na przylądku rozciągaiącym się od południa i wschodu ku północy i zachodowi w morze. Jeden bok ich obrócony iest ku polu sięgaiącemu aż do stóp gór Kaukazu, opieraiących się tu o morze, a których małe pasmo po nad brzegiem, koło Anapy, rozciąga się do Bugasu, w małey odległości od morza, ze wszystkich stron otaczaiącego twierdzę, w które o 400 sążni ku północy od takowey, wpada mała rzeczka Bugur. Po prawey stronie tey rzeczki, przy samey pochyłości gór Kaukazkich, znayduie się bagno, i tworzy ląd, z trzech stron, morzem, rzeką i bagnem zasłoniony. Z mieysca tego wkrótce wyparliśmy Turków i górałów i tam rozbiliśmy nasz obóz, zabezpieczony z tyłu okopem z ziemi usypanym od napadu górałów. Xiążę Menżykow, zaopatrzywszy tym sposobem obronę obozu i nieprzerwaną kommunikacyią z flottą przystąpił do blokady; szypko na Bugurze kazał wystawić dwa mosty, i z nayblizszego z nich wyprowadzić rów do morza.

Tymczasem, wyprawiono oddziały, które miały obsaczyć twierdzę i utrudnić związki osady z górałami. Turcy usiłowali przeciwić się tym zamiarom przez czynione wycieczki; lecz gdy dwukrotnie w dniu 18 i 28 Maia, byli porażeni, przestali na zamknięciu się w twierdzy. Górałe także przestraszeni męztwem naszych woiowników i przedsięwzięciami naszych dowódców, nieco powściągnęli swe zuchwalstwo. Wrażenie to, sprawione na umyśle nieprzyiaciół, podało podobieństwo otoczyć twierdzę redutami, które za pomocą paralelów, z sobą miały związek. Podziwienia godne zawsze będzie, iż to można było uskutecznić tak mała liczbą woyska, i że 6000 ludzi mogło się utrzymać na stanowisku zaymuiącem 7 wiorst licząc od mieysca wylądowania, gdzie się obóz z flottą stykał, aż do ostatniey reduty z drugiey strony twierdzy.

Hrabia Gudowicz oblegał Anapę od strony pola, gdzie mur iest niższy i fossa nie tak głęboka iak dałey; i teraz podobno uważano mieysce to za nayłatwieysze do przeyścia. Xiążę Menżykow miał iednak twierdzić, iż kąt, który Anapa tworzy z bokiem morza ku północy, stósownieyszy był do uderzenia; oblegaiący bowiem, zbliżywszy się do twierdzy po zdemontowaniu dział w bastyonach narożnych, przez nie same będą osłonieni przed ogniem innych.

Skutek usprawiedliwia iego zdanie: niszcząca bateryia około 200 sążni wysypana od fossy, i wystawiona na ogień sześciu bastyonów nieprzyiacielskich, prawie wszystkie swe wystrzały wymierzała na bastyony narożne. Wnet ie przymuszono do milczenia; poczem, w odległości około 100 sążni od fossy, wniesiono bateryią, która dnia 6 Czerwca rozpoczęła ogień na kurtynę leżącą pomiędzy dwiema zniszczonemi bastyonami, i nieprzyiaciel mógł tylko bydź widzem skutków tey bateryi, lecz nie mógł im przeszkodzić, ponieważ mu tylko pozostawały dwa bastyony do dawania ognia na nią. Z bateryi tey złożono koszokopy do zniszczoney wystrzałami kurtyny, i wkrótce robotnicy nasi zupełnie wyszli z kierunku wystrzałów dział nieprzyiacielskich. Chcąc ich także zasłonić przed ogniem broni ręczney obrońców twierdzy, Xiążę Mężykow użył nowego środka. Albowiem w dołach, niedaleko od twierdzy, które dawniey służyły Turkom iako kontra-aprosze, umieszczono moździerze, i z nich ciągle rzucano małe kamyki na obłężonych, a przez to przeszkadzano im spokoynie mierzyć do naszych pracowników.

Dnia 9 Czerwca koszokopy doszły wysokości stoku, a otwòr w murze tak był wielki, iż Kozacy, przy zdobyciu twierdzy, wygodnie przezeń mogli przeiechać. Dnia 10, Admirał Greigh wywiesił flagę na okręcie Paris, i posłał parlamentera do twierdzy. Turcy właśnie na to tylko czekali; negocyacye trwały, aż do dnia 12, lecz nie słuchano bynaymniey nawet niestosownych żądań nieprzyiaciela, i załoga poddała się w niewolą woienną. Około południa, woyska nasze weszły przez otwor twierdzy, a bandera naczelnika sztabu marynarki wywieszoną została na iednym z bastyonów, leżących ku morzu, na znak dla flotty, iż Anapą poddała się N. Cesarzowi Rossyyskiemu. Flotta salutowała banderę naczelnika sztabu marynarki, którą od chwili iey ustanowienia pierwszy raz powiewała, a z twierdzy równą odpowiedziano salwą. W twierdzy znaydowało się 4000 ludzi osady, 85 dział, 2000 pudów prochu, 25,000 ładunków, 3000 karabinów, i mnòstwo inney broni, Miasto przedstawia widok kupy gruzów noszących tu i owdzie cechy bomb i palnych kul naszych.

Pomiędzy jeńcami, szczególniey Czerkies Sefer Bey zwraca na siebie uwagę. W młodzieńczym wieku dostawszy się w niewolą Rossyyską, czas iakiś uczył się w Liceum w Odessie; lecz wkrótce sprzykrzywszy sposób życia Europeyczyków, na powrót zemknął do gór swoich. Przypadkiem póżniey dostał się do Stambułu, i wszedł w służbę Sułtana. Przyrodzone iego zdolności i nabyte w Rossyi ukształcenie wkrótce go odznaczyły w oczach Tureckiego rządu. Użyto go za ajenta nietylko pomiędzy ludami góry zamieszkaiącemi, lecz nawet w Egipcie i w Algierze. Tn w Anapie był duszą wszystkiego, i doradcą pierwszym Baszy, zacnego lecz chorowitego starca. N. Cesarz pozwolił Baszy powròcić do Anatolii; Sefer Bey zaś, iak mówią, odesłany zostanie do główney kwatery.

Z Odessy d. 15 (27) Sierpnia.

Dziennik tuteyszy zawiera, co następuie:

W Niedzielę z powodu wzięcia twierdz Akhalkalak i Ghertwissy odśpiewano w Kościele katedralnym *Te Deum* w obecności N. Cesarza Jmci, N. Cesarzowey Jeymci. Xiążę Hessen-Homburg, Posłowie Francuzki i Angielski, Ministrowie zagraniczni znaydujący się w Odessie, Konsulowie, Jenerałowie i władze cywilne i woyskowe znaydowali się na tym obrzędzie.

Okręt: Cesarzowa Maryja przybywaiąc z Sewastopola zarzucił kotwicę tego samego dnią w naszey zatoce. N. Cesarz Jmość i N. Cesarzowa Jmość udali się o godzinie 6 wieczorem na pokład tego okrętu, który tak iak wszystkie inne okręty woienne w zatoce, przybrany był w rȯżnobarwne flagi. Przybycie NN. Cesarstwa Ichmość na pokład ogłosiły salwy wszystkich okrętów. Mnóstwo narodu okrywało brzegi, aby się nacieszyć pięknym widokiem któremu piękna sprzyiała pogoda.

W Niedzielę o godzinie 9 rano noszono po mieście chorągwie zdobyte w twierdzy Akhalkalak i Ghertwissy; powierzone były pocztowi kozaków pod zasłoną szwadronu ułanów Bugskich. Lud otaczał orszak wznosząc po tysiąc razy okrzyk: hura!

Wieczorem tego samego dnia widzieliśmy fregatę Ewstafiią eskortuiącą trzynaście okrętów Tureckich przewozowych, wziętych przez nasze okręty krążące.

Dnia 13 o godzinie 7 wieczorem N. Cesarz Jmość i N. Cesarzowa Jmość wsiedli na jacht Uciecha i popłynęli do Mikołaiewa.

spodziewamy się, że NN. Cesarstwo Ichmość powrócą do Odessy we Czwartek.

Hrabia Woronzow Jenerał Gubernator Nowey Rossyi udał się wczoray wieczorem do Warny na fregacie S-tandar; ma on obiąć dowództwo nad woyskiem przeznaczonem do oblężenia Warny.

Działanie korpusu oddzielnego Kaukaskiego.

Jenerał Adjutant Hr. Paszkiewicz Erywański, Dowódzca oddzielnego korpusu Kaukaskiego, donosi z dnia 24 Lipca o wzięciu twierdz Akhalkalaki i Ghertwissy. Pierwszą twierdzę zdobył szturmem bataliion pułku piechoty Szyrwańskiego, pod rozkazami Pułkownika Borodina. Jenerał Major Baron Saken, sprawuiący obowiązki Szefa sztabu korpusu Kaukaskiego dowodził przy szturmie osobiście. Twierdza Ghertwissy poddała się Pułkownikowi Rajewskiemu, skoro się ukazał na czele milicyi Tatarskiey.

Nieprzyiaciel utracił 600 ludzi w zabitych i rannych; jeńców mamy 500. Dział 28, 21 chorągwi, wielkie zapasy dla artyleryi i żywności, dostały się w naszę ręce.

Z Tyflis 13 Czerwca K. D.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

W rocznicę urodzin N. Pana otworzono tu szkołę dla zakładników. Rękoymie te podległości ludów Azyiatyckich wybierane będą na przyszłość z pomiędzy dorastaiącey młodzieży. Przy powrocie swym na łono rodziny, zaniosą przykład ułagodzonych obyczaiów, a pokolenia przyszłe poznaią skutki dobroczynney troskliwości rządu. Instytut ten zostaie pod dozorem Musztaid-Agi-Mir-Feti, naczelnika sekty Alego, który od Nayiaśnieyszego Pana mianowany został głową wyznawców Mahometa w Rossyi, i, przy otworzeniu szkoły, uczniom przedstawił własnego syna, iako współtowarzysza. Musztaid-Aga-Mir-Feti otrzymał zarazem złoty medal, dyamentami i obrazem Nayiaśnieyszego Pana ozdobiony, na niebieskiey wstędze, w dowód przychylności J. C. Mości za położone zasługi w czasie tymczasowey administracyi rządu Adzerbidżan.

Z Karsu 3 Lipca K. D.

Dla zarządzenia podbitego orężem Rossyyskim Baszostwa Karskiego, ustanowiony został dnia 28 Czerwca przez Dowodzącego oddzielnym Korpusem Kaukazkim Hrabiego Paszkiewicza-Erywańskiego Rząd tymczasowy, którego Prezesem i Dowódcą woyska w twierdzy mianowany Pułkownik pułku Chersońskiego grenadyerów Xiążę Bekowicz-Czerkaski, a członkami Rządu: Major pułku Krymskiego pieszego Welenty, i Naterburskiego pułku pieszego Major Żyliński.

Z Paryża d. 24 Sierpnia.

Król oświadczył wielkie ukontentowanie z przyięcia Xiężny Berry w Pau. Minister spraw wewnętrznych posłał miastu Pau w podarunku metalowy posąg Henryka IV wystawiaiący tego Monarchę iako dziecko, zbiór Kronik Francyi od 12 aż do 16 wieku, a Xiężna Berry donosząc o tem Prefektowi, przesłała mu razem 12 bronzowych medalów dla gwardyi narodowey miastu Pau.

Fabrykant Rouille otrzymał także od Xiężny Berry srebrny Medal. Oznaka ta dla niego iest tem więcey znacząca, że Xiężna wyrobi mu osobisty patent swobody.

Delfinowa przedsiębierze także podróż do Strazburga, ale prosiła, aby iey żadnych honorów w tey podróży nie czyniono.

Dziennik *Précurseur* zawiera następuiące doniesienia z Tulonu z dnia 17go t. m. Nakoniec uspokoiła się burza, i wyprawa wyszła o godzinie 9tey zrana pod żagle. Wiatr

nie był wielki, ale żegludze nieprzyjaiący. Okręty zwolna tylko odpływały z przystani, gdy to piszę, zaledwo okręty wypłynęły z przystani, i aż do wieczora widziane z portu były. Wszyscy mieszkańcy miasta i mnóstwo cudzoziemców udali się na wzgórze dela Malgue, dla widzenia odpływu, iakoż ten z 60 żaglów złożony, pomiędzy którerni widzieć się dały 4 fregaty i liniiowy okręt Marsellia czynił naywspanialszy wodowk. Gdy okręty przepływały około widzow, słyszeć się dała muzyka woyskowa i powietrze zapełniane było radosnemi okrzykami widzow. — W Marsalii oczekuią Angielskich statków dla przewiezienia 500 koni do Morei. Na przypadek, gdyby flotta przez burzą rozproszoną została, na mieysce iey zgromadzenia przeznaczoną iest wyspa Sapienza pod Modon. Za pomyślnym wiatrem wyprawa przybydź może na końcu bieżącego miesiąca do Morei. — Pan Beaupré mianowany iest naczelnym chirurgiem wyprawy, a P. Schak, młody uczony, który iuż odbył kampaniią w Grecyi, powraca tamże z flottą i będzie redaktorem Kuryera wschodniego w głowney kwaterze woyska naszego.

Podług nowego urządzenia woyskowa nasze siła składać się będzie z czynnego i odwodowego woyska; ostatnie urządzone bydź ma na wzór Pruskich Landwerów, a pierwsze składać się z 200,000 ludzi, oprócz żandarmów i weteranów.

Dnia 22 Minister spraw wewnętrznych, P. Martignac, przybył niespodziewanie do Królewskiey bibliioteki. Gdy przez pierwszego bibliiotekarza P. van Preet oprowadzony został przez sale obu pięter, udał się do gabinetu menicznego, gdzie P. Raeul Rochette w mieyscu nieobecnego P. Gosselin powitał go. Ztamtąd udał się Minister do gabinetu rycin, a nakoniec do sali rękopismów. PP. Gail, Champollion i Dacier nie byli obecnemi; ale P. Abel Remusat zastąpił ich mieysca.

Powracaiący do swych mieysc liberalni deputowani Izby deputowanych wszędzie przyymowanemi są z naywiększym zapałem i dawane dla nich są uczty.

Uczniowie szkoły Sgo Acheul otrzymali przy rozeyściu się nagrody. Prosili wszyscy Biskupa Amiensu, aby ich wieńce złożył Xciu Bordeaux, iako znak ich miłości i wierności. Jakiż los teraz będzie, dodaie Gazeta Francyi, uczniów kollegiów Jezuickich? Wystawionemi będą na wyszydzenie i pewnie otrzymaią ohydne nazwisko Jezuitów.

Przy rozdawaniu niedawno w Wersalu nagród za nauki była także Delfinewa obecna i sama rozdawała ie dzieciom, mówiąc nader grzecznie z niemi. W zakładzie tamecznym znayduią się od 2ch do 6ciu lat dzieci wyrobników, które oprócz nowych robot muszą się uczyć innych nauk i czynią w nich, chociaż tylko w grach, postępy.

Na polu w Champvert przy Lionie, należącem do P. Tissot, znaleziono naczenie z złotemi, poczęści drogiemi kamieniami wysadzane kosztowności i pieniądze złote z czasów Cesarza Klaudyusza. Szacuią ten wynalazek do 75,000 Franków, lecz ofiaruią zań 200,000 Fr.

W Sabl (Poitou) powstała tak okropna burza, że wszystkie rybackie łodzie spieszyły do portu, ale wiatr północny tak był gwałtowny, iż 10 z nich doyść nie mogły, i dotąd los ich niewiadomy.

Z Szampanii piszą: że winne jagody bardzo zwolna zrzeią, a niektóre nawet na pniu gniią. Z Montepellier zaś donoszą pod dniem 17 Sierpnia, że od dni dwóch odzięblło się tam powietrze i potężny wiatr wieie.

Z powodu tak zmiennego powietrza podrożały trunki gorące.

Bryg.idyer Palmares, którego Gubernator Madeiry do Londynu posłał, dla proszenia rządu Angielskiego o pomoc, ale podług listu ztamtąd takowey nie otrzymał. Udał się także do Posłów zagranicznych, ale odebrał tylko pożałowanie, że w tey sprawie nic uczynić nie mogą. Za staraniem i wsparciem iednak prywatnych osób posłana tam będzie fregata z Portugalskiemi officerami, ammunicyą i pieniądzmi.

— Dnia 25 —

P. Royer-Collard, nim wyiechał zagranicę miał ieszcze u J. K. Mci posłuchanie.

Dnia 24go przekupki St. Cloud przypuszczone zostały do zamku i złożyły w dniu 8go Ludwika Delfinowi i Mademoselle, córce Xiężny Berry, życzenia.

Listy z Tulonu pod dniem 19 Sierpnia donoszą, co następuie: Flotta nie znaydowała się dnia wczorayszego (18) iak o 10 mil od Tulonu, gdyż niema wiatru pomyślnego. Ostatni oddział iutro niezawodnie odpłynie.— Sześciomu do 7mu pułkom zapowiedziano, iż stanowić będą drugą wyprawę, która w końcu tego miesiąca uda się pod żagle. Kapitan fregaty P. Bellanger, udał się wczoray ztąd do Marselii, dla naięcia 40 do 50 przewozowych statków. To okazuie, iż utworzenie drugiey wyprawy nie iest próżną wieścią, i że składać się będzie z 12 do 15,000 ludzi.

Akademiia pięknych kunsztów w mieysce zmarłego Pana Lauriston, obrała swem członkiem, P. Simeon.

Uczona nasza kommissyia, która była wstrzymana, uda się przecież na fregacie Didona do Egiptu.

Niektórzy sądzą, iż dnia 5 lub 6 Września odbierzemy wiadomość o wylądowaniu naszey flotty do Grecyi. Ale gdy Modon oddalony iest o 350 mil Francuzkich od Tulonu, i kupieckie okręty przy pomyślnym wietrze potrzebuią 10 do 12 dni czasu do odbycia tey podróży, przeto wiadomość o wylądowaniu nadeyść tu nie może, iak po 15 Września.

Minister spraw wewnętrznych przy zwiedzeniu niedawno biblioteki Królewskiey, uznał, że iakkolwiek obszerny iest ten gmach nie odpowiada iednak ieszcze swoiemu przeznaczeniu, i musi ieszcze bydź iedna sala przybudowana na około 6000 xiążek, mianowicie takich, z których uczący się w różnych fakultetach korzystaćby mogli.

P. Beauduin, wynalazca nowey machiny pływania pod wodą, okazał niedawno swóy apparat Xięciu Bordeaux i iego siostrze w gmachu Bagatelle. Nurek zostawał w swoim hełmie kwadrans pod wodą bez żadnego atmosferycznego powietrza. Szczególnieysze ukontentowanie okazały Królewskie Dzieci z widoku beczek do ratowania i t. d.

Plan utworzyć się tu maiącego towarzystwa zaopatrywania Paryża po iednostayney cenie chlebem, znayduie wielki opor z strony piekarzów i mączników. Dziennik Handlowy radzi przeto towarzystwu, aby założyło swóy zakład za murami Paryża, i oznaymiło: że dostarczać będzie chleb po 1 lub więcey centimów taniey od piekarzów Paryzkich.

Podług listów z Gibraltaru, Cesarz Marokański zatrzymał Konsula Hiszpańskiego w Tangierze, który chciał do oyczyzny powrócić, iako zakładnika za należącą mu się od Hiszpanii pieniężną kwotę.

Przy Macon utracił niedawno nieiaki P. Bucillard życie przez ukąszenie od źmii. Poszedł z przyiacielem na łów, który go przestrzegał, aby niechodził do błotnistych krzaków, gdyż tam pełno iest źmiy. Niezważał na tę przestrogę, poszedł do krzaków i został od źmii ukąszony; sądząc, iż ukąszenie iest nic nie znaczące, nie ratował się wcześnie, i w 60 godzinach umarł.

Z Madrytu d. 14 Sierpnia.

Onegday po wieździe NN. Królestwa Ichmość do tuteyszey stolicy odśpiewane zostało w Kaplicy Królewskiey *Te Deum*, na którem znaydowali się wszyscy Grandowie bez różnicy mniemania. Król siedział na tronie, czego od Filipa V. niebyło. Po lewey iego stronie siedzieli Infanci, a po prawey stali Grandowie na przeciwko ciała dyplomatycznego. Po ucałowaniu rąk Króla i Królowey, złożono także uszanowanie Infantom, czego za przeszłego i teraźnieyszego panowania ieszcze nie było. Wielu zdawało się z tego nie bydź kontentnemi, ale że Król nakazał, przeto nie było czasu do namysłu. Wczoray znaydował się Król na obrotach Królewskich ochotników, podczas których dwóch artylerzystów przez niezręczność ciężko ranionych zostało. Nastąpiła potem kosztem rady miasta sporządzona walka byków, na którey znaydował się monarcha, i zręczność Don Sebastyana Miguer, który uledz powinien był oczyszczaniu, gdyż podczas konstytucyi trudnił się tymże rzemiosłem, wynagrodził szczególnieyszą łaską: rozkazał iednego z iego synów umieścić w szkole weterynaryi, ułaskawił iednego z iego przyiaciół, który był na śmierć skazany i zapewnił mu płacę gabinetowego gońca.

Na wypę Leon przy Kadyxie przybyła kompaniia artylerzystów Hiszpańskich, a zatem osada Francuzka rozciągać się tylko będzie do samego miasta Kadyxu.

Z Londynu d. 22 Sierpnia.

Na wczorayszym obchodzie rocznicy urodzin Xcia Klarencyi znaydowało się do 40 gości w Bushypark. Sądzą, że J. K. Wysokość na żądanie Króla brata pozostanie daley na swym urzędzie.

Gazeta Kuryer przypomina dawnieysze swoie oświadczenie, że wyprawa Francuzka udaie się do Morei w zupełnem porozumieniu z Angliią, i że Monarcha nasz zgadza się z szlachetnym i o twartym charakterem Króla Francuzkiego Karola X.

Okręt Peace, który z wyspy Madeiry przywiózł duchownych do Lizbony, przybył tu także z listami pod dniem 23 Lipca. Podług tych listów obecni tam Anglicy postanowili, niech się stanie co chce, nie należeć do obrony wyspy.

Podana niższey Izbie Parlamentu prośba przez Moyżesza Lion Levi, żąda, aby wszyscy urodzeni w kraiach Królewskich żydzi lub od 7 lat zamieszkani przypuszczonemi byli do równych praw z innemi poddanemi.

Człowiek mieszkaiący w rybackiey wsi Szkocyi Ferry Port, wynalazł osobliwszy sposób do ubiiania psów morskich. Podczas opadnienia morza popłynął z swoim sąsiadem w łodzi pod brzeg Balmerino, wziąwszy pikę, fuzyią i potrzebną ilość naboiu. Przybywszy nad brzeg kazał się łodzi daleko oddalić, potem położył się na ziemi. Jak tylko psy morskie na brzeg wyszły, co zwykły kupami czynić, zaczął wyć iak one, które gdy się do niego zbliżyły, strzelał, i w przeciągu 6ciu tygodni uzyskał tym sposobem z ubitych psów 120 kwart tronu. Ostatni z położonych przez niego psów morskich miał 10 stóp długości i ważył przeszło 30 kamieni Angielskich.

W Connectucat kobieta, która nadzwyczayne boleści w sercu długi czas cierpiała, rozporządziła umieraiąc, aby lekarze rozpoznali przyczynę iey boleści. Stało się, i przy otworzeniu iey zwłoków znaleźli w sercu żywego robaka maiącego około 1 1/4 cala długości i znaczney grubości.

DODATEK
DO N^ro 73.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 10 WRZEŚNIA 1828 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z redukc: na O° R.	Therm: czyli stopnie zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Wrześ:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 5, 824	+10. 0	89	Połud: Ws. słaby	Pogoda	
12	„ 6, 007	+14. 1	70	„ średni	Chmury	
6. 3	„ 5, 830	+14. 4	69	„ „	„ „	
9	„ 6, 318	+ 9. 8		„ „	Pogoda z chmur:	
7	27 7, 18[illegible]	+ 6. 1	89	Połud: Ws. słaby	Pogoda z chmur:	
7. 12	„ 7, 171	+13. 4	65	„ „	„ „	
3	„ 7, 243	+12. 6	70	„ „	Pochmurno	
9	„ 7, 917	+10. 2	87	„ „	„ „	
7	27 8, [illegible]	+ 5. [illegible]	69	Żaden	Pogoda z chmur:	
8. 12	„ 8, 569	+16. 8	69	Połud: Za. słaby	Chmury	
3	„ 8, 210	+15. 0	70	„ „	Pochmurno	
9	„ 8, 248	+ 9. 9	91	„ „	Pogoda z chmur:	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Lizbony d. 10 Sierpnia.

Potwierdza się, iż między Królową wdową i Don Miguel nastąpiło istotne poróżnienie. Królowa żądała aby Margr. Loulé (który ożenił się z siostrą Don Miguela) był do kraiu przywołany i na Xcia wyniesiony, czemu sprzeciwił się Don Miguel i wyrzucać miał Matce, że ona to przeciwne Małżeństwo skoiarzyła.

Od kilku dni mówią o oddaleniu Intendenta policyi, którego obwiniaią, iż za nadto łagodnie obchodził się z więzniami.

Flotta przeznaczona przeciw Madeirze iest już do odpłynienia w gotowości. Wczoray odbyła w obecności Don Miguela obroty oblężenia i wylądowania.

Pułki działaiące przeciw konstytucyionistom powracaią tu. Dziś odbył Don Miguel przegląd 1go pułku jazdy.

Wszystkie Angielskie okręty opuściły nasz port, i iedna tylko Francuzka fregata Temis tu pozostała. Rozchodzą się rozmaite domysły o powodach tego opuszczenia, ale żaden nie zasługuie na uwagę. Każdy krok Anglików wzbudza nieufność, i oba stronnictwa żalą się na nich, zwłaszcza konstytucyioniści za świeżo poniesione klęski.

Z Londynu d. 23 Sierpnia.

Gazeta *Morning Herald* zawiera: że P. Peel (Minister) doniósł obieraczom Oxfordu, że gabinet uznał, bydź koniecznością przyznać Katolikom niektóre swobody, i poczytuie za swóy obowiązek, ieśliby z tego nie byli kontenci, złożyć swóy urząd reprezentanta Uniwersytetu. Obieracze odpisali, iż ufaią zupełnie środkom Xcięcia Wellington iakie uzna za potrzebne.

Gazeta *Times* umieściła z prywatnego listu pod dniem 9 Czerwca z Tessaloniki doniesienie, że 6000 Albańczyków, którzy odciągnęli z południowey Morei, gdy Ibrahim Basza podpisał ugodę, iż odstąpi z Grecyi, wtargnęli do Patra i stanowią teraz osadę tego miasta i zamków mnieyszych Dardanellów i Lepantu. Uciekaiących do Patras Turków zbili kiiami i złupili. Sądzą, iż starać się będą dostać się do Missolongi, i że będzie trudno ich ztamtąd wypędzić.

Anglicy na Madeirze tak dalece lękaią się przestąpić neutralności, iż nawet sprzedali drukarnią Angielską, w którey drukowała się tameczna gazeta. Wiele zamowień wina z wyspy Madeiry zostały dla teraźnieyszych zaburzeń tey wyspy odwołanemi.

Wielu Angielskich właścicielów okrętów prosili Admiralicyią z powodu rozboiów na morzu o konwoię do Brazylii i rzeki Plata przeznaczonych okrętów, lecz odebrali odpowiedź, iż rząd niema okrętów dla służenia za konwóy prywatnym, co wielkie w stolicy zrobiło wrażenie.

Z Bruxelli d. 22 Sierpnia.

W zaprzeszły poniedziałek odbył się uroczysty chrzest nowonarodzoney Xiężniczki Niderlandzkiey.

Onegday Xiążę Niderlandzki, wraz z Xięciem Albrechtem Pruskim obecnym teraz w Niderlandach, ogladali wypchany szkielet wieloryba. Uważali ten cud tw or przeszło godzinę i oświadczyli P. Kessel swoie zadowolenie z iego wystawienia.

Panna Garnerin odbyła tu dnia 16go b. m. w balonie napowietrzną podróż. Gdy balon zdawał się zaginąć w obłokach, oderwał się od niego kosz, w którym żeglarka siedziała. Przelękli się widzowie, że zginie, ale wkrótce rozwinął się parasol, i Panna Garnerin spuściła się na ziemię bez uszkodzenia i po 3ch kwadransach tu powróciła.

Od granic Tureckich d. 20 Sierpnia.

List z Korfu pod dniem 16 Lipca zawiera: " Ibrahim Basza oznaymił o swoim z Morei odpłynieniu, i wezwał Greków, aby przybyli do iego obozu dla zakupienia koni i innych trudnych do ładowania na okręty przedmiotów. Admirałom Mocarstw sprzymierzonych donieść miał, że dokuczaiący niedostatek żywności zmusza go zabierać gwałtem z pól Morei zboże, i żeby niepoczytywali tego, iak tylko za czyn z potrzeby. Admirałowie mieli mu potem posłać pewną ilość mąki i sucharów, ale pod wyraźnym warunkiem, żeby z Morei ustąpił.,, Inny list z Korfu pod dniem 23 Lipca donosi: "Mamy tu wiadomość, że 25 okrętów płynących z Alexandryi zawinęło do portu Navarino z żywnoscią i posiłkowem woyskiem. Dowiaduiemy się także, iż Ibrahim posłał

woyska na pola Morei dla zeżęcia zboża i zabrania bydła, przyczem kilkunastu Greków miało bydź zabitych. Na tę wiadomość Admirałowie Angielski i Francuzki odpłynęli dnia 19 b. m. z wszystkiemi swoiemi okrętami z portu naszego w kierunku ku Navarino. Z niecierpliwością oczekuiemy dalszych doniesień. „

LOTERYIA KRAIOWA.

W 311 Ciągnieniu dnia 10go Września 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

84. 18. 4. 82. 46.

Przyszłe 312 Ciągnienie dnia 17go Września 1828 r. przypada.

Dnia 9 Września 1828 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Pszenicy	21 —	18 —	16 —	14 —
— Żyta	11 —	10 —	9 —	8 15
— Jęczmienia	9 —	8 —	6 15	6 —
— Grochu	— —	— —	— —	— —
— Owsa	5 15	5 —	4 15	— —
— Jagieł	16 —	15 —	14 —	— —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

DONIESIENIA.

WEZWANIE.

Assessor Trybunału I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, Kommissarz upadłey Massy Starozakonnego Simche Blumenfelda, stósownie do prawa Art: 66 Księgi III. Kodexu Handlowego, wzywa wszystkich Wierzycieli teyże upadłey Massy, a mianowicie: PP. J. H. Stametz et Comp:, Sal: Margulis et Comp:, Karola Schayer, Gebr: Rosthorn, Baruch et Jeitteles w Wiednia zamieszkałych, oraz PP. Anton: Hölzel, Józefa Derych, Józefa Zwierzyna, Jos: Stehlik, Ripper, Józefa Grünbaum, Jakóba Adler, Maurycego [illegible]hn, Chcima Rottenberg, Chaskel Horowitz, Salomona Bertreis, Jakóba Herszfinger, Golda Spire, Jakóba Lubliner, Monasie Leyb Neümann, Hersz Leyb Wachsman, Jakóba Aurbach, Józefa Kalman, Bern Maysels, Gecel Rakower, Abrahama Pam, Perel Geldwerth, Leybla Strasburger, Leybla Judkiewicza, Chcima Kirschenbaum, Hirsza Koplik, Arona Kronengold, Bayla Gerszow, Jonasa Geldwerth et Comp:, Józefa Goldwasser, Berl Maysels et Comp:, Horowitz, Abrahama Wurtzman, Dawida Tybs, Leybla Torbe, w Krakowie, w Pilicy i w Chrzanowie zamieszkałych, aby się w przeciągu dni Czternastu od daty ninieyszego wezwania, bądź osobiście bądź przez swoich Pełnomocników przed Syndykami upadłości stawili i tym oświadczyli, iakowych praw lub iakowych Summ są wierzycielami w upadłey Massie Staroz: Simche Blumenfelda, tudzież ażeby im wexle, obligi, lub inne dokumenta, wierzytelność udowodniaiące wręczyli i złożyli, na które od Syndyków odbiorą rewersa.

Działo się w Krakowie dnia 4 Września 1828 roku.

Głuchowski, Ass: Tryb: Kom.

Gdy Licytacyia stanowcza sprzedaży Dworku w Krzeszowicach pod L. 14 stoiącego, Poczta zwanego, do Massy ś. p. Fryderyka Rieth należącego w Gminie Okręgowey XV. wraz z zabudowaniem gospodarskiem, ogrodem i placem 941 1/2 sągów □ Wiedeńskich wynoszącemi położonego, na terminie w dniu 9 Kwietnia r. b. oznaczonym, od summy 2000 zł. Pol: przez Uchwałę Rady Familiyney zniżoney, dla braku pretendentów bezskutecznie spełzła; przeto podpisany Notaryusz termin powtorny, do Licytacyi Stanowczey takowego Dworku, od teyże samey summy 2000 zł. Pol: podług warunków iakie do Licytacyi przedstanowczey pod dniem 30 Stycznia r. b. w Gazecie Krakowskiey Nr. 10, 12 i 14 r. b. ogłoszone były na dzień Trzydziesty (30) Września r. b. na godzinę 10tą rano w kancellaryi swey w Krakowie w Rynku pod L. 16 będącey naznacza, i o tym Szanowną Publiczność zawiadomia. — W Krakowie dnia 19 Sierpnia 1828 r. Leo Rawicz *Pszczołkowski*.

Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, w skutek Rezolucyi Wys: Trybunału dnia 29 Sierpnia 1828 r. do Nru 3305 wydanego, podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 9 b. m. i r. o godzinie 9tey zrana w Domu przy Ulicy Sławkowskiey pod L. 303 stoiącym, odbędzie się Licytacyia różnych effektów cukierniczych po ś. p. Teodorze Woyciechowskim Cukierniku pozostałych; zaś w dniu 12 b. m. i r. o teyże godzinie w mieyscu iak wyżey, odbędzie się Licytacyia ruchomości, iako to: sukien, bielizny, stolarszczyzny, szkła, faiansów, porcellany, cynowych, miedzianych i mosiężnych naczyń, żelaza i kopersztychów; chęć licytowania maiący, zechcą się w gotowe zaopatrzeć pieniądze.

W Krakowie dnia 5 Września 1828 r. Ignacy *Rogalski*, N. P.

W dniu 12 Września r. b. 1828 o godzinie 9tey ranney, w Rynku głównym Miasta Krakowa, w gmachu Sukiennicach w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacyia, iako to: biórek machoniowych, komód, zwierciadeł, kanap, krzesełek, szaf, stolików, landszaftów; zaś poźniey po odbytey Licytacyi, sprzedane będą forszty drzewa orzechowego, oraz inne roboty stolarskie; chęć zatym licytować maiących podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 6 Września 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

W dniu 19 Września r. b. 1828 o godzinie 10tey ranney, w Rynku głównym Miasta Krakowa, w gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacyia: bindy (czyli sterutüchel) perłami kałakuckiemi, tudzież dynsztaynami i rubinkami wysadzaney, wisiorków i kulczyków z rautami; chęć zatym licytować maiących, podpisany na czas i mieysce oznaczone przez trzykrotne podanie, zaprasza.

W Krakowie dnia 9 Września 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

W dniu 16 Września r. b. o godzinie 9tey zrana, w Krakowie w gmachu Sukiennic, odbędzie się w drodze exekucyi Licytacyia zatradowanych ruchomości, iako to: komody, zwierciadła, sierci zaięczey, &c. *Item* o 10 zrana tegoż dnia w domu pod L. 548 w ulicy Floryańskiey sprzedanemi zostaną: komoda z gablotą, szafa, kanapa, łóżka i inne sprzęty domowe. *Item* w tymże dniu o godzinie 3ciey po południu, w Krakowie na Kaźmierzu pod L. 204 w żydowskiem mieście wydzierżawionemi na lat 3 będą Izba z komnatą i piwnicą od dnia 10 Października r. b. do tegoż dnia i roku 1831; warunki do dzierżawy przed Licytacyią zapublikowanemi będą; chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 5 Wrzenia 1828 r. H. *Salomoński*, Kom: Sąd.

W dniu 12 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney, w Krakowie w Sukiennicach, odbędzie się Licytacyia, iako to: szelek, sznorówek, opisków, rękawiczek, masz nek, łóżek, szaf, krzesełek, kanap, komody, zwierciadła, landszaftów i t. p. za gotowe pieniądze. W dniu zaś 19 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney, w mieście żydowskiem w domu pod L. 209, odbędzie się Licytacyia dochodu z tegoż domu na wydzierżawienie iednoroczne, który składa się z sklepow, mieszkań dólnych, piętra pierwszego oraz drugiego; chęć licytowania maiący zaopatrzeni w Vadium zł. Pol: 100 zechcą się stawić.

W Krakowie dnia 5 Września 1828 r. Józef *Słodkowski*, Kom: Sąd.

Podpisana kwalifikowana do utrzymywania Uczniów Licealnych na stole, przeniosłszy swe mieszkanie z pod Neru 316 w Ulicy S. Anny do Domu pod Ner 315 w Przecznicy S. Anny, ninieyszym zawiadomia Szanownych Rodziców i Opiekonów potrzebuiących Lokalu dla swych synów na rok następuiący, iż za złotych Polskich Trzysta na stół przyzwoity czysto i zdrowo sporządzony, z mieszkaniem, opałem, praczką, ochędostwem i Dyrektorem domowym drugoletnim Auditorem Prawa kwalifikowanym, zgoła z zupełnym zastósowaniem się do przepisów Wysokiey Władzy Edukacyyney przyymować ofiaruie. Bliskość Lokalu do Liceum, cena tak mierna, wybór Dyrektora, zapewnia, iż Szanowni Rodzice zaszczycą mnie swym wyborem i zaufaniem, ktoremu gorliwie odpowiedzieć moim będzie usiłowaniem, a dla naocznego przekonania i układów raczą się zgłosić pod Ner 315. — Oprócz Uczniów Licealnych, gdyby który z Auditorów Uniwersytetu życzył sobie iedney osobney stancyi z opałem i stołem lub 2ch oddzielnych ze stołem, mógłby ich w tym Lokalu dostać.

W Krakowie dnia 8 Września 1828 r. Antonina *Krajewska*.